

Valmistelija

Hallintojohtaja Jukka-Pekka Lätti
Hallintoasiantuntija Juho Niemelä

Talousarvion valmistelun ja päätöksenteon jälkeen on noussut esiin tarve tehdä talousarvioon 2025 eräitä täsmennyksiä.

Hallinto-osastolla (ml. työllisyydenhoito) on vuoden 2025 aikana toteutettu määräaikaista järjestelyä kunnanjohtajan, taloussuunnittelijan ja toimistosihteerin tehtävien väliaikaisessa hoidossa, mistä on aiheutunut ennakoimattomia kustannuksia palkkarakenteeseen sekä eräitä osin myös asiantuntijapalveluiden ostoihin. Kokonaisuudessaan osaston toteuma elokuun osavuusikatsauksessa on 67,34 %, joka ylittää tasaisen tahdin kertymän noin 0,77 %-yksiköllä ja on noin 27 000 euroa.

Elokuun osavuusikatsaus osoittaa sivistysosaston toteumaksi (netto ennen poistoja) 64,49 %. Toisaalta sivistysosastolle on kirjattu merkittävästi hankeavustuksia, lähes 430 000 euroa, joista jopa 295 000 euroa on sellaisia avustuksia, joita ei vielä elokuussa ollut käytetty ja joista merkittävä osaa siirtyy käytettäväksi seuraavalla tilikaudella. Mikäli toteumasta poistetaan tämä ennakkotulo, on elokuun toteuma (netto ennen poistoja) noin 5,728 milj. euroa ja toteumaprosentti 67,99 %. Tämä ylittää tasaisen tahdin kertymän noin 1,33 %-yksiköllä ja on noin 112 000 euroa.

Tasaisen tahdin talousarvioon nähden merkittävästi ylittäneet kustannuspaikat elokuun tilanteessa olivat mm. Sateenkaaren päiväkotitoiminta (72,4 %), ryhmä Sykrylä (75,5 %), kotihoidontuki (70,9 %) sekä aamu- ja iltapäivätoiminta (105,9 %). Varhaiskasvatuksen toimintamenojen kasvu johtui pitkälti henkilöstökustannusten kasvusta. Varhaiskasvatuksessa henkilöstömitoitus on lakisääteistä ja toisaalta kunnalla on velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta lasten sitä tarvitessa. Toisaalta useimmille perheille varhaiskasvatus on maksutonta, koska perheen osalta asiakasmaksun määrittämisen tuloraja ei täyty. Sateenkaaren päiväkodissa alle keväällä alle kolmevuotiaiden määrä lisääntyi niin, että oli avattava yksi uusi ryhmä. Tästä seurasi määräaikaisten kolmen työntekijän lisäys. Sykrylään tarvittiin keväällä tilapäisesti yhden työntekijän lisäys, koska lapsimäärä ylitti kahdeksan lasta ja perheiden hoidontarve kasvoi. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa on lasten tuen tarpeen ja turvallisen toiminnan järjestämiseksi tarvittu lisäresursseja, yhteensä viiden henkilön osa-aikaista työpanosta. Viidestä henkilöstä neljä toimii jo muutoin koulunkäynninohjaajina, joten kyseessä on työajan pidennys heidän osaltaan.

Sivistystoimen hallinnon toteuma oli elokuussa 61,2 %, opetuspalveluiden (esi- ja perusopetus sekä lukio) toteuma 64,5 % ja vapaa-aikapalveluiden (konservatorio, kansalaisopisto, kirjasto, kulttuuri, liikunta- ja nuorisotyö) 60,8 %. Nämä alittavat selkeästi tasaisen tahdin kertymän, mutteivat riittä

kompensoimaan varhaiskasvatuspalveluiden ylitystä. Lisäksi loppuvuoden aikana maksetaan takautuvasti tasopalkkakäytäntöön siirtymisestä aiheutuneita palkan korotuksia sekä palkkojen yleiskorotuksia 1.10.2025 lukien, jotka edelleen nostavat henkilöstökustannuksia. Yleisesti ottaen myös useat sisäiset kustannukset ovat ajanjaksolla 1-8/2025 toteutuneet talousarvioon nähden suurempia, mm. sisäiset vuokrat 48 000 euroa, sisäiset hallinto- ja yleiskulut 37 100 euroa sekä sisäiset IT-kustannukset 11400 euroa.

Loppuvuodelle haasteita aiheuttavat tasopalkkauudistuksesta sekä lokakuun 2025 yleiskorotuksesta koituvat kustannukset.

Tässä vaiheessa arvioidaan, että sivistysosaston ylitys olisi enintään 1,5 % talousarvioon nähden. Nollatulokseen pyrkiminen edellyttäisi siten sivistysosastolle noin 126 500 euron lisätalousarviota.

Teknisellä osastolla elintarvikehankintojen kustannukset toteutuvat vuonna 2025 merkittävästi budjetoitua pienempinä, kun ruokahuolto on järjestetty liikkeenluovutuksen myötä ostopalveluna maaliskuusta lukien.

Muutokset käyttötalousosaan:

- tekninen osasto: elintarvikehankintojen säästö - 176 500 eur
- hallinto-osasto: palkka- ja palkkiokulut + 50 000 eur
- sivistysosasto: palkkakulut + 126 500 eur

Osallistuva budjetointi, muutokset investointiosaan

Osallistuvan budjetoinnin toimenpiteisiin varattiin 20 000 euron määräraha vuodelle 2025. Tavoitteita ja määrärahavaroja on tarpeen tarkistaa, sillä olosuhteiden vuoksi kaikkia toimia ei ole voitu toteuttaa suunnitellusti ja osin määrärahavaraukset eivät ole olleet riittäviä. Ohessa keskeiset muutosesitykset.

1. Luistelu-reittiä pesulanrannasta Kannuksen suuntaan ei voitu toteuttaa jäätilanteen vuoksi. Vaihtoehtoinen toimi uimarantojen rakenteiden parantamisesta on voitu toteuttaa. Tähän on käytetty yhteensä 4530 euroa.

2. Maastopyöräreittien osalta ei ole tullut ilmi yhdistystä, joka lähtisi toteuttamaan reittejä. Liikuntatoimen tarkoituksena on kuitenkin hankkia pururadoille kyltit ja kartat alueiden reiteistä. Esitetään, että tähän varataan 0 euroa.

3. Kuusiston alueen koda on voitu toteuttaa. Investoinnin kustannukset (kodan rakennusmateriaalit, pohjatyöt ja rakennustyöt kunnan omana toimintana) ylittivät investointivaraukset 10 000 euroa. Kokonaiskustannukset olivat 18 142 euroa. Esitetään, että investointiosassa siirretään vapaa-aikatoimen irtaininvestoinneista (16 000 euroa varaus) 10 000 euroa kodan rakentamiskustannuksiin.

4. Lestijoen ja laskupurojen raivaus. Määrärahaehdotus 2500 euroa. Alun perin suunniteltu tuki ulkoilukohteen perustamishankkeen omarahoitusosuuteen ei toteutunut, koska kunnan avustus olisi vähentänyt muuta hankkeelle osoitettua julkista rahoitusta. Toisaalta kuluvan vuoden aikana kunta on osallistunut jättiputken torjuntakustannuksiin Lestijoen ranta-alueella ja muualla kunnassa noin 5470 euron osuudella. Kustannukset on maksettu kunnanhallituksen määrärahoista. Esitetään, että tämä toimi katsotaan osaksi osallistuvan budjetoinnin toimien toteuttamista.

Muutosten jälkeinen nettototeuma on 0 euroa, kuten talousarviossa 2025 on päätetty.

Lisätalousarvion muutokset osastoittain eriteltynä on esitetty oheismateriaalina toimitettavassa taulukossa.

Valmistelijan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle

1. lisätalousarvion hyväksymistä vuodelle 2025 seuraavin osastokohtaisin muutoksin:

- tekninen osasto: - 176 500 eur
- hallinto-osasto: + 50 000 eur
- sivistysosasto: + 126 500 eur
- nettovaikutus +0 eur;

2. että valtuusto edelleen hyväksyy muutoksena vuoden 2025 talousarvioon esittelytekstissä ehdotuksena luetellut osallistuvan budjetoinnin (määrärahavaraus 20 000 eur) toiminnallis-taloudelliset tavoitteet ja määrärahat sekä niistä koituvat muutokset investointiosaan.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Hillukkala Jukka

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle

1. lisätalousarvion hyväksymistä vuodelle 2025 seuraavin osastokohtaisin muutoksin:

- tekninen osasto: - 176 500 eur
- hallinto-osasto: + 50 000 eur
- sivistysosasto: + 126 500 eur
- nettovaikutus +0 eur;

2. että valtuusto edelleen hyväksyy muutoksena vuoden 2025 talousarvioon esittelytekstissä ehdotuksena luetellut osallistuvan budjetoinnin (määrärahavaraus 20 000 eur) toiminnallis-taloudelliset tavoitteet ja määrärahat sekä niistä koituvat muutokset investointiosaan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kv 10.11.2025

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle

1. lisätalousarvion hyväksymistä vuodelle 2025 seuraavin osastokohtaisin muutoksin:

- tekninen osasto: - 176 500 eur

- hallinto-osasto: + 50 000 eur

- sivistysosasto: + 126 500 eur

nettovaikutus +0 eur;

2. että valtuusto edelleen hyväksyy muutoksena vuoden 2025 talousarvioon esittelytekstissä ehdotuksena luetellut osallistuvan budjetoinnin (määrärahavaraus 20 000 eur) toiminnallis-taloudelliset tavoitteet ja määrärahat sekä niistä koituvat muutokset investointiosaan.

Päätös